

Forslag

til

Lov om ændring af lov om skolelæger.

Fremsat den 22. februar 1962 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov om skolelæger, jfr. lovbekendtgørelse nr. 248 af 3. oktober 1957, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, sidste punktum, ændres ordene „lov nr. 160 af 18. maj 1937 § 48“ til „§ 48 i lov om folkeskolen“.

2. § 2, stk. 1, affattes således:

„Til bistand for skolelægerne bør der ansættes skolesundhedsplejersker“.

3. § 3 affattes således:

„§ 3. Skolelægen foretager i samarbejde med den nærmeste tuberkulosestation tuberkuloseundersøgelse af alle elever i de under hans tilsyn stående skoler.

Stk. 2. Er eleverne negativt reagerende ved tuberkulinprøven, skal der tilbydes dem gratis calmettevaccination.

Stk. 3. Tuberkuloseundersøgelse foretages hvert år af lærere og andet ved skolerne ansat personale samt af personer, der er beskæftiget med rengøring af lokaler, som benyttes af skoler, eller med befordring af skolebørn i henhold til § 50, stk. 2, i lov om folkeskolen.“

4. I § 4, stk. 1, 1. punktum, ændres ordene „indskrivning i skolen“ til „påbegyndelse af skolegangen“.

5. I § 4, stk. 2, ændres ordene „indskrivning i skolen“ til „påbegyndelse af skolegangen“.

6. I § 5, stk. 1, 2. punktum, efter ordene „at der findes“ indføres „det fornødne undersøgelsesudstyr, herunder“

7. § 11, stk. 2, affattes således:

„*Stk. 2.* Til kommunernes og de private skolers herhenhørende udgifter yder staten et tilskud, hvis størrelse fastsættes af undervisningsministeren efter godkendelse af folketingets finansudvalg. Tilskuddet kan dog ikke overstige 50 pct. af udgiften.“

8. § 13, sidste punktum udgår.

§ 2.

Stk. 1. Den ændrede affattelse af lovens § 11, stk. 2, træder i kraft den 1. april 1961.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ifølge § 13 i lov nr. 413 af 12. juli 1946 om skolelæger, som ændret ved lov nr. 117 af 12. april 1957, skal loven forelægges til revision senest i folketings-samlingen 1961-62.

Efter at undervisningsministeriet havde anmodet sundhedsstyrelsen om en udtalelse om, hvorvidt Undervisningsmin. j. nr. 34-14-1960.

der efter styrelsens opfattelse måtte være grundlag for at fremsætte forslag til ændringer i loven, har sundhedsstyrelsen fra det af indenrigsministeriet nedsatte udvalg vedrørende helbredsundersøgelser af børn indhentet en redegørelse for skolelægeordningens funktion og skolelægernes arbejds- og

medhjælpsforhold. Denne redegørelse bygger dels på de i 1955-56 foretagne undersøgelser af skolelægevirkningsheden, der fandt sted med henblik på lovens revision i folketingssamlingen 1956-57, dels på en undersøgelsesrække, som udvalget har foretaget i årene 1956-61.

De ændringsforslag, som udvalget og sundhedsstyrelsen på grundlag af de foretagne undersøgelser har stillet, og som i det væsentlige er lagt til grund for nærværende lovforslag, tilsigter at skabe en mere intensiv udnyttelse af loven og en å jourføring i takt med den udvikling, som lægevidenskaben har gennemgået i de senere år.

Løvrigt henvises til nedenstående bemærkninger til de fremsatte ændringsforslag:

Til punkt 1.

Den foreslåede ændring er af redaktionel art.

Til punkt 2.

Erfaringen har vist, at det er meget vanskeligt for skolelægerne på fuldt tilfredsstillende måde at udføre det dem påhvilede arbejde, såfremt der ikke stilles kvalificeret medhjælp til deres rådighed. Man finder det derfor rigtigst, at ønsket om ansættelse af skolesundhedsplejersker finder udtryk i loven ved ændring af ordet „kan“ i § 2, stk. 1, til „bør“.

Affattelsen af lovens § 2, stk. 1, hvorefter der for hver skolelæge skal ansættes en skolesundhedsplejerske, har i visse tilfælde givet anledning til den misforståelse, at antallet af skolelæger og skolesundhedsplejersker under en skolelægeordning bør være lige stort. Som oftest vil imidlertid den samme skolesundhedsplejerske kunne bistå flere skolelæger. Den foreslåede affattelse af § 2, stk. 1, tilsigter at fjerne muligheden for misforståelse på dette punkt.

Til punkt 3.

Der har i indenrigsministeriets helbredsudvalg været enighed om, at det på baggrund af det meget betragtelige erfaringsmateriale, som er tilvejebragt gennem de omfattende tuberkuloseundersøgelser i årene efter skolelægelovens ikrafttræden, må anses for uforment at opretholde kravet om en årlig tuberkuloseundersøgelse af alle skolebørn. Efter udvalgets opfattelse vil det være fuldt forsvarligt at indskrænke antallet af tuberkuloseundersøgelser i skolealderen af de ved tuberkulinprøverne positivt reagerende børn, hvorimod negativt reagerende børn, som ikke lader sig calmettevaccinere, fortsat bør undersøges i det hidtidige omfang, d. v. s. hvert år. Nærmere bestemmelser herom vil kunne optages i nye normalreglementer for skolelæge-

ordningen i amtsråds kredsene og købstæderne samt i en ny mønsterinstruks for skolelæger.

Da sundhedsstyrelsen har tiltrådt disse synspunkter, har man foreslået § 3, stk. 1, ændret, således at ordet „årlig“ udgår.

I den gældende lovs § 3, stk. 2 er det fastsat, at der skal tilbydes elever, der ved udgangen af skolen er negativt reagerende ved tuberkulinprøven, gratis calmettevaccination. Denne bestemmelse har hidtil været praktiseret således, at vaccination er tilbudt, så snart tuberkulin-negativitet er påvist. Da en sådan ordning er mest hensigtsmæssig, foreslår man, at ordene „ved udgangen af skolen“ udgår.

Forslaget om bortfald af det hidtidige krav om en årlig tuberkuloseundersøgelse gælder kun skolebørnene, hvorimod det fortsat bør kræves, at det ved skolerne ansatte voksne personale undersøges hvert år. Da der i enkelte tilfælde er påvist smittefarlig tuberkulose hos personale, der er beskæftiget med rengøring af lokaler, som benyttes af en skole uden for dennes bygning (forsamlingshussale o. l.), og hos personale ved de efterhånden i betydeligt omfang forekommende skolebusser, foreslår man kravet om en årlig tuberkuloseundersøgelse udstrakt til også at omfatte disse personalegrupper.

For at klargøre lovteksten er afsnittet om tuberkuloseundersøgelse af det voksne personale foreslået flyttet til et nyt stk. 3.

Til punkt 4 og 5.

Efter lovens § 4, stk. 1 skal den første almindelige undersøgelse af børnene finde sted i det første halvår efter indskrivningen i skolen, og det i stk. 2 nævnte spørgeskema skal indeholde oplysning om barnets eventuelle sygdomme inden dets indskrivning i skolen.

Indskrivning i skolen finder imidlertid ofte sted flere måneder, før barnet begynder at gå i skole, og da det er tidspunktet for skolegangens påbegyndelse, der må være afgørende for såvel undersøgelsesterminerne som oplysningerne om tidligere sygdomme, foreslås lovteksten ændret i overensstemmelse hermed.

Til punkt 6.

I den gældende lovs § 5, stk. 1 er det fastsat, at kommunalbestyrelsen (eller lederen af vedkommende private skole) drager omsorg for, at der findes måle- og vejeapparater til brug for de pågældende skoler. Såvel indenrigsministeriets helbredsudvalg som sundhedsstyrelsen har imidlertid over for undervisningsministeriet fremhævet nødvendigheden af, at der stilles undersøgelsesudstyr til

skolernes rådighed i et noget videre omfang end angivet i loven, f. eks. til foretagelse af urinalyser og kogning af sprøjter, og selv om sådant udstyr forefindes i de fleste tilfælde, finder man det rigtigst, at § 5, stk. 1 ændres således, at det af denne bestemmelse fremgår, at måle- og vejeapparater ikke kan anses for fuldt tilstrækkeligt udstyr til skolelægen.

Til punkt 7.

Ved den i 1957 gennemførte revision af skolelæge-loven ændredes de i § 11, stk. 2 fastsatte maksimumsbeløb pr. barn, i forhold til hvilke statstilskuddet på højst 50 pct. af kommunernes udgifter til skolelægeordningen kan beregnes, idet der i lovbestemmelsen — i overensstemmelse med tidligere opnået hjemmel ved tekstanmærkning på finansloven — optoges en maksimumssats på 4 kr. + procenttillæg pr. barn, såfremt der ansættes skolelægemedhjælp uden sygeplejeuddannelse. Endvidere indføjedes i loven den siden 1. april 1953 gældende ordning, hvorefter der, når der som skolelægemedhjælp er ansat en skolesundhedsplejerske med kursus for sundhedsplejersker ved Århus Universitet eller en sundhedsplejerske, der virker i en kombineret spædbørnssundhedsplejerske- og skolesundhedsplejerskeordning, kan ydes statstilskud med halvdelen af kommunernes udgifter til sundhedsplejerskens lønning m. v. uden hensyn til de fastsatte maksimumssatser pr. barn.

Skolelægenes honorar har hidtil udgjort 3 kr. + procenttillæg pr. barn, og denne takst blev i 1946 lagt til grund ved fastsættelsen af de maksimale refusionsbeløb pr. barn. Almindelig Dansk Lægeforening har imidlertid nu rejst krav om en forhøjelse af skolelægehonorarerne, ligesom Dansk Sygeplejeråd har ønsket skolesundhedsplejerskernes lønning forhøjet. En forhøjelse af disse vederlag

kan vel foretages uden en ændring af maksimumssatserne for statens refusion, men man finder det dog rimeligt, at der ydes kommunerne og de private skoler en delvis dækning af de som følge af lønforhøjelserne opståede merudgifter. Da fremtidige forhøjelser af skolelægenes og skolelægemedhjælpernes lønninger — såfremt de skal resultere i en forhøjelse af maksimumsrefusionssatserne — kun vil kunne ske ved en lovændring i hvert enkelt tilfælde, hvilket ikke skønnes hensigtsmæssigt, foreslår man, at de hidtidige detaljerede bestemmelser om det maksimale statstilskud, afhængigt af de enkelte medhjælpsordninger, udtages af loven, således at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte statstilskuddets størrelse efter forhandling med finansudvalget.

Bestemmelsen om, at statstilskuddet ikke kan overstige 50 pct. af kommunernes og de private skolars udgifter til skolelægeordningen, berøres ikke af ændringsforslaget.

Til punkt 8.

Den obligatoriske skolelægeordning i Danmark har nu bestået i henved 15 år, og de i dette tidsrum indvundne erfaringer har fundet udtryk i de ved lov nr. 117 af 12. april 1957 gennemførte ændringer og ændringsforslagene i nærværende lovforslag, hvorfor det ikke skønnes påkrævet at opretholde en revisionsbestemmelse i loven.

Under hensyn til ønskeligheden af, at statens tilskud reguleres som følge af den under punkt 7 nævnte forhøjelse af skolelægenes og skolelægemedhjælpernes vederlag med virkning fra 1. april 1961, foreslås det i § 2, stk. 1, at den ændrede affattelse af § 11, stk. 2 skal træde i kraft fra dette tidspunkt.